

Propozycja wykorzystania filmu edukacyjnego

Agresja. 8 minut teorii

Temat: Porozmawiajmy bez agresji.

Przedmiot: lekcja wychowawcza

Etap edukacyjny: gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalne

Czas trwania: 45 minut

Cel główny:

- ukazanie znaczenia i wagi słów w relacjach międzyludzkich
- wzmocnienie umiejętności komunikacyjnych ucznia – świadome posługiwanie się typem wypowiedzi typu „ja” oraz „ty”

Cele szczegółowe, uczeń:

- definiuje pojęcie: agresja słowna
- dostrzega rolę i znaczenie słowa
- świadomie posługuje się wypowiedzią typu „ja” oraz „ty”
- uczy się nieagresywnego prowadzenia dyskusji/sporu
- rozwija umiejętność pracy z filmem edukacyjnym
- doskonalą umiejętność analizy filmu i formułowania własnych opinii na tej podstawie
- rozwija umiejętności sporządzania notatek

Metody pracy:

- analiza filmu
- dyskusja
- praca w parach
- burza mózgów
- wyszukiwanie informacji

Środki dydaktyczne:

- sprzęt multimedialny umożliwiający projekcję filmu (komputer z projektorem; telewizor z funkcją DVD)
- film edukacyjny Wydawnictwa WAM *Agresja. 8 minut teorii*

- źródła encyklopedyczne np. Słownik frazeologiczny, Słownik slangu miejskiego, zasoby Internetu

- tablica do sporządzania notatek

Przebieg lekcji:

I. Wprowadzenie do tematu zajęć – burza mózgów

1. Ćwiczenie:

Zinterpretuj sformułowanie zawarte w temacie zajęć; spróbuj wyjaśnić jakie komunikaty się tam znajdują.

Przykładowe odpowiedzi:

- silne emocje: złość, rozczarowanie
- poczucie wyższości nad rozmówcą
- negatywna ocena rozmówcy
- brak merytorycznej informacji dotyczącej konfliktu

2. Dyskusja. Z jakiego rodzaju agresją spotykasz się na co dzień? W jaki sposób zachowuje się agresor?

Skojarzenia i wnioski zapisywane są na tablicy.

Przykładowe odpowiedzi:

- wyzywanie
- publiczne ośmieszanie
- robienie zdjęć/filmów bez pozwolenia
- wulgarne słownictwo
- krzyk, hałaśliwy sposób mówienia
- inne odpowiedzi

3. Projekcja filmu *Agresja. 8 minut teorii*

1) Krótka analiza sceny filmowej

- a) Kim są osoby wypowiadające się w filmie? Jaki wpływ na odbiór filmu ma tak duża ilość osób wypowiadających się?

Przykładowe odpowiedzi:

- film jest bardziej wiarygodny, bo możemy poznać różne punkty widzenia

- w filmie wypowiadają się zarówno młodzi ludzie, jak i dorośli – temat zostaje więc poruszony zarówno przez osoby z dużym jak i małym doświadczeniem życiowym
- w filmie wypowiadają się eksperci, którzy mogą pomóc w radzeniu sobie z problemem agresji (psycholog, trener sportu, policjant)
- inne odpowiedzi

II. Wprowadzenie pojęcia komunikacji JA-TY.

1) Nauczyciel wyświetla na tablicy diagram dotyczący komunikacji. Objaśnia:

Agresywna komunikacja w codziennym życiu często przybiera formę określaną jako „komunikacja typu TY” – oznacza negatywną ocenę rozmówcy; pozbawiona jest konkretnych informacji dotyczących konfliktu.

Komunikat JA – mówi o emocjach nadawcy, pozwala komunikować się, także podczas nerwowych sytuacji, BEZ atakowania rozmówcy, za to z odniesieniem do bezpośredniej przyczyny konfliktu.

U góry znajduje się przykładowa sytuacja, po lewej stronie zamieszczono komunikat w formie TY, po prawej JA.

Spóźnienie	
Jesteś beznadziejny, zawsze się spóźniasz!	Jestem zirytowana, że straciłam czas.
Niewyniesione śmieci	
Nie można Cię o nic prosić!	Jestem zmęczona tym, że bezskutecznie proszę Cię o pomoc.
Źle wydane pieniądze	
Szastasz pieniędzmi na prawo i lewo, kompletnie bez rozumu!	Jestem zaniepokojona; wydaje mi się, że źle lokujesz nasze finanse.
Wyłączony telefon	
Jesteś kompletnie nieodpowiedzialny!	Martwiłam się; pomyślałam, że coś Ci się przytrafiło.

2) Ćwiczenie w parach.

Codziennie sytuacje konfliktowe. Jeden uczeń wypowiada się w komunikacji TY, drugi JA.

Sytuacje:

- *Zgubiona pożyczona książka*

Przykładowe odpowiedzi:

- ✘ TY: Jak można tak lekceważyć cudzą własność!
- ✓ JA: Nie podoba mi się Twój stosunek do cudzych książek.

- *Przeszkadzanie podczas lekcji.*

Przykładowe odpowiedzi:

- ✘ TY: Nie jesteś w dżungli, uspokój się!
- ✓ JA: Nie mogę pracować, kiedy hałasujesz.

- *Nieodpisanie na sms.*

- ✘ TY: Nigdy mi nie odpisujesz!
- ✓ JA: Czekałam na Twoją odpowiedź. Nie wiedziałam, czy na Ciebie czekać czy nie.

- *Niestosowne ubranie.*

Przykładowe odpowiedzi:

- ✘ TY: Jak Ty wyglądasz, coś Ty na siebie włożył!!
- ✓ JA: Nie podoba mi się Twoje ubranie, uważam, że nie pasuje do dzisiejszej okazji.

3) Jakie emocje odczuwaliście podczas ćwiczenia? Podczas którego komunikatu czujecie się bardziej komfortowo? Który sposób mówienia może pomóc w rozwiązaniu konfliktu?

Dyskusja.

III. Wnioski.

Złość jest emocją, którą mamy prawo odczuwać. Agresja jest jednak złym sposobem wyrażania tej emocji – nie prowadzi do pozytywnych rozwiązań i nie eliminuje złości. Czasami lepiej wycofać się z konfliktu, niż brnąć w niekonstruktywną kłótnię. Codzienne życie obfituje w sytuacje stresujące, kontrola komunikacji i świadomość własnych słów może pozwolić na szybsze rozwiązanie konfliktów.

IV. Zadanie domowe (dla chętnych).

Zanotuj skojarzenia zapisane na tablicy na początku lekcji dotyczące agresji i przemocy w Waszym codziennym życiu. Zastanów jak możecie wpłynąć na minimalizację takich zdarzeń. Zrób jednodniowy test. Zastanów się ile razy chciałeś wyrazić emocje komunikatem typu TY. Reaguj od razu! Próbuj wyrażać emocje komunikatem JA. Zwróć uwagę, kulturalnie i bez

komunikatów TY, swoim bliskim, jeżeli uznasz, że ich sposób mówienia jest nacechowany (czasem nieświadomie) agresją.